

Original side 831 a:

Tårneå Lapmarck

Anno 1731 den 13. 14. 15. 16. 18. 19. 20. och 21. Januarii höltz Ordinarie Laga Häradz Tingh och Rättegång med Allmogen af Torneå Lapmarck och Juccasjerfwi Tingzlag uppå dess wanliga Tingställe närwarande Tolcken Mikkel Jönsson Stålnacka och wanlige Edsworne Nämndemän

Henrik Mikkelsson Biörndaler	Jon Henriksson Hänte
Mikkel Henriksson Matti	Johan Henriksson
Mikkel Nilsson Nii	Mons Mortensson i Lainio
Henrik Kiemileinen	Erik Jönsson Stålnacka
Jon Amundsson Labba	Thomas Larsson Lalla
Jöns Andersson Pingi	

1.

Utllystes Ting och Tingzfred, sedan oplästes och företolckades Kongl. Maytz. här nedan före Specificerade förordningar, bud och befallningar, Nemble.

1. Kongl. Maytz. Barnemordz Placat af den 15 Novemb. 1684.
2. Kongl. Maytz. förnyade Stadga om Eder och Sabbatzbrått af den 7 Octobr. 1687.
3. Kongl. Maytz. placat om Lapmarckernes bebyggande af den 3 Septembr. 1695.
4. Kongl. Håffrättens notification och universale af den 24 Octobr. 1698 at dubbelt hor skall med lifzstraff beläggias.
5. Kongl. Håff Rättens universale den 20 Februar. 1724 med hwad straff dhe arfwingar böra ansees som undandölja något af Sterbhusetz qwarlåtenskap.
6. Kongl. Håff Rättens befallning den 23 Octobr. 1724 om

Original side 831 b:

- Spå-
- trummers borttagande.
7. åtskillige puncter af Kongl. Maytz. rättegångz förordning den 4 Julii 1695.
 8. Kongl. Håff Rättens Universale af den 10 Novembr. 1729 at den straffas med 40 mrkr. Smt. som har lägenhet at bruka pigor och likwähl hafwer gåssar till Wallgång etc.
 9. Kongle. Maytz. resolution om Cronobetiänternes i synnerhet Läns och Nämndemännernes skiälige wedergiällning wid private måls executioner och förrättningar af den 6 Martii 1728.
 10. Kongl. Maytz. förordning angående prälinaire processuelle och wittnesmåls twister af den 12 Apr. 1728.

11. Kongl. Håff Rättens universale af den 25 Novembr. 1728 at förlikningar uti ächtenskapz twister som parterne antingen tillståt elr. äro dömda till at fullborda ingen kraft och värckan hafwa till fri kallelse ifrån fullbordan af ächtenskapz löftet, utan förfares der med efter Kyrckiolagens innehåll etc.
12. Kongle. Håff Rättens Universale af den 11 Apr. 1730 at ingen wid 40 mrkr. Smtz. straff skall låta sina gewähr stå Laddade uti oläste huus etc.

2.

Stämningz Längden kungiordes och upropades samt deras Namn som wora kiärande och swarande, hwar wid befunnes absentes följande hustru Brita Henriksdotter, Hans Andersson Hanas, Henrik Pauka, Per Kiemileinen, Amund Nimpa, drängen Nils Nilsson Nicka, Nils Jonsson Keira, Nils Nilsson Svonni, men som i några dagar uhewäder påstådt och Rätten i förstone wille blifwa förwissader om deras ursächt, så blef med deras Sakfällande så länge dilationerat, som ad notam tagit blef.

3.

Original side 832 a:

Bonden Henrik Henriksson i Wittangi insinuerade dess faders Testamenterade wilja af den 15 Julii 1728, hwar medelst han tilägnar honom all den qwarlätenskap, som han wid arfzdelningen den 24 Januar. 1722 aftagit till sytningz uppehälle, hwilket åhr 1730 den 19 Januarii blifwit klanderlöst första gången upläsit och intechnat, begiärandes der å vidare Lagfart, som Rätten honom intet förwägra Kunde, hwarföre Lemnades honom följande bewis 1731 den 13 Januarii blef föregående skrifteligen författade Testamenterade förordning andra gången wederbörligen upläsit och klanderlöst intechnat, Actum Juccasjerfwi Tingställe ut Supra.

4.

Handelssman Morten Recharð begiärte Intechning uppå följande revers och Obligation attesterat af Borgaren och Handelsmannen Anders Hellant sålunda Lydande. Undertechnad tilstår mig wara till hr. Handelssman Morten Recharð Siuttio fyra dlr. 16 öre Koppmt. skyldig som iag med största flit, och så snart iag någonsin hinner will betala betygar af Juccas Jerfwi den 21 Januarii Ao. 1731, 74 dlr. 16 öre Koppmt. Anders Persson Peera[Bumerke] A.P.S. hwarpå följande Extraherades; Ao. 1731 den 31 Januarii blef föregående Obligation till dess innehåll i Rättens protocoll intechnat, hwar wid Anders Persson Pära aldeles tillstodh giäldens riktighet datum Juccasjerfwi Tingställe ut Supra.

5.

I följe af den höga Kongle. Håff Rättens universale af den 12 November. 1712, blifwer af domboken uteslutit Häradz Rättens ytterligare ransakning öfwer Jon Mortensson Nutz anförde kiäromåhl öfwer drängen Knut Persson med dess fälte utslag der öfwer, emedan hela Acten tilförne ähr fulkommeligen aflewederader 1731 den 25 Maii, hwilket här uttryckeligen infört warder.

Original side 832 b:

6.

Sammalunda är ransakningen och Rättens utslag öfwer Brukzkarlen Anders Johansson Spetz förkomne Sohn Petter hos Mikkel Pålsson, utsluten, emedan som hela förrättningen är tilförne den 25 Junii 1731 till den höga Kongl. Håff Rätten i underdån-Ödmiukhet worden försänd, som här nu påmint och ad notam tagit warder.

7.

Sedan Häradz Rätten förledne ähr upskutit gifta Mannen Morten Jönssons Enkla hors Sak, i anledning af dhe omständigheter som protocollet för denna Tingzlag §.28. wid handen gifwer, instälte sig nu så wähl berörde Morten Jönsson som qwinnan Malin Madsdotter ifrån Jonusvando, hwilken påstod sin första utsago med der bifogade omständigheter om Lägersmannen och at barnet ännu lefwer wid namn Anna, hwar emot sedan protocollen blifwit upläste, såsom förledne ähr Morten Jönsson ständigt sin oskyldighet påstodh, utan at han i något måhl, i anledning af dhe wid handen gifne och honom beswärande omständigheter, lät sig beweka till någon närmare bekiännelse; hwarföre som den lägrade utom Mortens hustru Anna Olofsdotter beropat sig på några flera af husfolcket, blef styfsonen Olof Olsson om 20 ähr förestält, hwilken sedan han wittnes Eden utan jäf aflagt, följande här om anförde, at han wähl under den tiden Malin Madsdotter warit i deras tjänst intet förståt sielfwa gärningen emillan henne och dess styffader, doch skall han förmärcht at dhe alltid gärna wistatz för sig sielfwa allena både i husen så wähl som då dhe kommit at fahra efter höö, utom dess skall Olof sett at Styffadren Kyst Malin så ofta han haft tillfälle der till, och som hans Moder Anna Olofsdotter haft denne deras samman lefnad ganska Misstänckt

Original side 833 a:

så skall hon yttrat dess missnöye der öfwer åtskillige gånger till dess hans styffader skall fört Malin hem till Jonusvando igen ifrån sig då han och gifwit henne tilräckelig mat med sig, som han jämwähl hört at dess moder skall tyckt illa wara. Några wickor efter som Morten förde Malin hem, skall han wårfrudagztiden begifwit sig öfwer

till Norjet at fiska, hwarpå Modren en och annan gång beklagade sig, det skall Morten tagit all gårdens redbaraste Egendomb med sig och förskingrat dess bästa husgeråd, och mera säger han sig intet hafwa at säya utan tog afträde.

Brodren Nils Olsson befans icke wara tilstädes utan i tjänst wid Jonuswando Masugn skall och wid den tiden efter Modrans berättelse, som Malin warit piga i deras huus intet fylt sina år. Eljest skall Morten Jönsson ifrån Wittangi något för än han skaffade Malin hem, sielfkraft bekiänt för Tolfman Mons Mortensson, det han intet kunde hafwa pigan Längre hos sig, efter som för hennes skull blifwit oenighet emillan honom och dess hustru.

Sedan förekallades dess granne Henrik Henriksson som efter Ojäfachtig aflagd Edh betygade, at han wähl förmärckt, under den tiden Malin warit i Mortens tjänst, det dhe hullit tilhopa, och sökt wara allena både i husen som eljest wid utsyslorne en och annan gång, doch skall Henrik intet wetta säya om sielfwa gierningen dem emillan, men det hörde han at Oenighet warit emillan Mannen och hustrun, alt til dess Morten skaffade henne bort igen, hwar på han afträdde.

Tolfmännen Mons Mortensson med Erik Jönsson Stålnacka anförde, at dhe för 2 år sedan när detta talet upkom, skola hört Morten Jönsson sielf yttra sig för Kyrckioherden hr. Johan Tornberg och Kläckaren Henrik Madsson det han intet skulle kunna swärja sig frii för oftanämde Malin.

Här wid anförde berörde qwinna ännu vidare at han länge trugat henne innan hon till hans begiäran samtycka wille, och skall i bland andre bewe-

Original side 833 b:

kande ord sagt till henne, at han skulle så lage det hon worde en stock och sten liker, så framt hon icke skulle dess begiäran willfara.

Men Morten nekade doch så wähl till det ena som andra, at han hwarcken älskat elr. Kyst henne, eller något lägersmåhl med henne föröfwat, hwarföre Rätten föranlåten blef at på några dagar lemna honom under Capellanens hr. Henrik Gananders gudeliga arbete och föreställningar, som doch icke heller med honom något uträtta kunde.

Nu som dess hustru Anna Olofsdotter alt fult påstår dess förra utsagu at han intet lefwat med henne som en ächta Man under den tiden Malin warit i deras huus, hwarföre i anseende till hans misstänckta lefwerne med pigan, skall altid warit olåt emillan honom och henne, samt det mehra som här frammanföre i ransakningarne anført finnes om detta målet, dessutan anförer Tolfman Mons Mortensson at han ännu intet tagit igen sina saker ifrån Lådrika,

sedan han förde dem med Malin dit, hwar till och kommer at han för Kyrckioherden sig utlåtitt som hr. Henrik Ganander jämwähl hört af hr. Tornberg, det skulle han intet kunna swärja sig frii.

Så, ehuruwähl Morten Jönsson nu tillbiuder Eden, hålla doch Näm-demännerna honom skyldig till denna giärningen, och at han i föl-je der af skall wara rätta ägare till Malins barn och bör derföre plichta för enkelt hoor, fast han nu sedermera intyges lefwa wähl och fridsamt med sin hustru; Likwähl har Häradz Rätten fun-nit sig föranlåten at i förstonne höra dess Styf Sohn Nils Olsson om han icke någon vidare uplysning i detta målet gifwa kunde, och Morten Jönsson emedlertid bewekas till sanningens bekiännelse, som derföre till nästa Ting bör inkallas at uti Morten Jönssons och wederbörandes närwar tilböriligen blifwa Examinerat, Emedler-tidh uplästes så wähl detta som förra åhrens protocoll å nyo klanderlöst,

Original side 834 a:

som ad Notam tagit warder.

8.

I anledning af Kyrckioherden hr. Johan Tornbergz notification den 12 hujus blef Kånan Elin Larsdotter ifrån Lainio förestäld som skall fött et o-ächta barn döt, den 14 Martii 1730, hwilken be-kiände att gifta Mannen Johan Johansson Kiendo skall wara der till barnefadren, skolandes Lägersmålet första gången skiett 1729 Persmässtiden i Renskogen och sedan åtskillige gånger doch på in-gen helgedag. Hustru Karin Olofsdotter här wid Kyrckian som warit barnmorska berättade at barnet blifwit dött fött, och skall hon för detta intet sett någon så underlig börd, emedan som fötterna skola warit fast wuxne wid hufwudet och armarne på ryggen, kom-mandes wid födzlen således twifalt till werlden och som Modran haft miölck i bröstet så förmenar hon at dett skall haft lif, hwilket Kånan tilstodh, doch skall hon på någon tidh för födzlen intet försport någon rörelsse af dess foster, uppå tilfrågan be-fans denna Elin intet hafwa nekat till dess beskaffenhet enär hon gick hafwande, kan derföre ingen wetta säya at hon sielf skall tilfogat fostret döden, utan hålles före at hafwa fått den an-tingen wid födzlen eller och föruth, af någon obekant händelse.

Lägersmannen Johan Johansson Kiendo tilstod giärningen och er-kiände barnet wara sitt; Hwarföre som desse perssoner intet be-finnes wara slächt, icke wet någon intyga at dhe heller för slik misshandell tilförne blifwit tingzförde, blef gifta mannen Johan Johansson Kiendo efter Kongl. Maytz. straffordning 1653 §.1. dömd at plichta för enkelt hoor 86 dlr. och Kånan Elin Larsdotter 40 dlr. Smt., och dessutan undergår hwardera serskilt trenne Söndag-ars uppenbahra Kyrckioplicht innan som dhe absolweras till följe af Kyrckio Ord. 1686, cap.

Original side 834 b:

9 §.4. För böterne plichtade Elin med risslitande, men Lägersmannen med penningar, hwar på dhe hwar för sig til Vener. Minister. remitterades at den ådömde Kyrckio- plichten jämwähl ofördröyeligen undergå.

9.

Emedan som Hans Andersson Hanas med Olof Nymans äncka Magga Thomasdotter betyga sig wara förlikte öfwer den beskyllningen som hon skall tillagt honom at hafwa plägat olåfligit omgiänge med Nymans upfödningz dotter Elin Andersdotter wid namn, betygandes hon sig intet kunna öfwerbewisa honom sådant, utan derföre gifwit honom en silfwerskied om 2 1/2 lodz wicht; Så låter fuller Häradz Rätten saken wid förberörde parternes förlikning bero. Men som hustru Magga Thomasdotter ifrån Sarivuoma uti Jon Nilsson Nickis med flere af slächtens närwaro kallat Hans Andersson horhund så pröfwar Rätten henne hafwa giort sig skyldig till 3 mrkr. Smtz. böter och sådant ex argumento Cap. 43 Tingm. B. L.L. hwilket parterne wederbörligen antydt blef.

10.

Lapländaren Nils Jonsson Keira, Nils Nilsson Svonni och drängen Nils Nilsson Nicka som efter den andra punctens innehåll af detta protocoll intet gitte framte Laga ursächt hwarföre dhe försummat upropet, blefwo i anledning af den 2 §. af 1695 rättegångz förordning, belagde med 1 dlr. Smtz. plicht hwardera som dem företyddes.

11.

Ehuruwähl Länssman Per Pocka lagligen instämt Nils Jonsson Keira för några Oanständiga ord som han skall fält emot honom dess Embete rörande, så berättar Länssman nu at han tillgifwit honom sådant efter han bedt honom der om med försäkran at betala honom dess expenser med 18 öre Smt.; hwilket som Nils Jonsson Keira tilstod och widgick samt med handaband stadfästade. Ty blef och sådan par-

Original side 835 a:

ternes förening här medelst adproberad likmätigt den 23 §. af Rättegångz processens innehåll den 4 Julii åhr 1695.

12.

Såssom Hans Andersson Hanas betygar med säkra och tillförläteliga omständigheter at den halfslitne walmars Kåftan som ståt i Kyrc-kian sedan nästförweckne Ting och Rättegång skall wara honom tilhörig, hwilken Kåfta Olof Amundsson tilstår sig hafwa försålt till Arnt Edisson wid Wästersiön, efter Amund Jönsson Stornäsas begiäran och derföre fått et fåhr och en gieth, owettandes huru eljest med samma Kåften skall tilhopa hänga, som jämwähl Amunds hustru Susanna Olofsdotter nu widgår, och Hanas eljest emot denne Kåfta befinnes hos berörde Arnt Edisson efter dess egen skrifwelsse daterat Heriängen den 29 Octobr. 1729 hafwa pantsatt en annan swartgrå Klädes tack, emot försäkran der hos at tilställa honom en Wåg Jern.

Så, emedan Amund Jönsson Stornäsa som Låtit försälja berörde Walmars Kåfta, befinnes wara med döden afgången och Hanas Laglikmätigt påstår dess egendomb igen med dhe der på använde och beetingade omkåstningar, hwilka medh Rättegångz expenser till 4 dlr. 22 öre Koppmt. han sig förbehåller. Ty pröfwar Häradz Rätten skiäligt samt Lag och Kongl. förordningar enligit, at mer berörde Hanas samma Walmars Kåfta behåller, börandes af framledne Amund Jönsson Stornäsas egendomb och qwarlåtenskap så mycket tillställas Hans Andersson Hanas, at den wid Wästersiön pantsatte honom tilhörige Klädes tacken med den utfäste Wåg Jern blifwer utlöst och betalt, samt dessutom honom gåtgiort dhe 4dlr.. 22 öre Kopp-mt. som han medelst denne sakens utförande til datum blifwit för-orsakat at expensera, hwilket wederbörande tilböriligen företyddes och til wärckställighet antydt wardt.

Original side 835 b:

13.

Uti twisten emillan Klemet Klemetsson ifrån Jonusvando som besitter et skatte hemman och Lappländaren Lars Johansson ifrån Lainio om Sarilombola träskefiske, så ehuruwähl berörde Klemet upwiser dess förening och afhandling af den 20 Februarii 1711 med Nils Jönsson Wikiwain ifrån Kauliranda i Öfwer Torneå Sochn utan wittnen författat om et träsk Waikojerfwi benämd som han för 29 dlr. Koppmt. skall hafwa i underpant af honom, jämwähl et annat Contract med Klemet Persson ifrån Qwifwakangas by i berörde sockn uprättat, den 29 Decembr. 1729 samt attesterat af Borgaren Erik Lodström den förra på 1/4 dels not och det sennare på halfannan fierdedehl uti Waiskojerfwi, likwähl emedan Lars Johansson påstår sig wara ägare till Sarilombola Land och wattn och fördenskull med slächten Tolfman Johan Henriksson, Lars Henriksson och Jöns Persson Hålkari wilja intyga at Sarilombola skall ligga 4 mihl ofwanföre Waikojerfwi, som Klemet Klemetsson efter åberopade skrifter förmenar sig hafwa dhel uti och sålunda fölgachteligen inom Lapmarckens rää; Pröfwar Häradz Rätten sig intet kunna utlåta, för än mera nämde Klemet med tillförläteliga skiähl gitter

bewisa, atingen af Roterings wärcket eller annat document öfwer rågängen, det Sarilombola trask skall höra Waikojerfwi till elr. och ligga utom Lapmarckz rå och rör och det innan nästa Ting 1732, så wida han sin talan vidare här på täncker fulfölja, hwilket parterne tydeligen blef företälckat och antydt.

14.

Den stridighet som Jon Persson Länssmans måg haft med Per Amundsson Pelitus om en ball Rens Oxe, berättat parterne wara den emillan bilagd i så måtto at dhe hwar annan inbördes om förlåtelsse bedit och behåller den Ren Oxen som i han

Original side 836 a:

dem hafwer, hwar hoos Pelitus skall betala till Jon Persson uti expenser och tidspillan 18 öre Smt., hwilken förening som dhe med handaband in för Rätten stadfästade, så blefwo dhe och här medelst ifrån hwarandra åtskilde som entechnat warder.

15.

Såssom Simon Pannackz änckia Ingrid Thomasdotter will inträda ächtenskap med Anders Nilsson Niia och arfwingarne Anders Simonsson Pannack med Swågren Anders Persson intet hafwa något mera at fordra utan tilstå sig riktigt utbekommit den arfzdehl som på dem löpa kan hos berörde äncka, hwilket bytesmännen Länssman Per Pocka och Tolfman Henrik Kemileinen jämwähl intyga, så wähl som at hon emottagit Sönernes Johans och Larses ägendomb som ännu äro små och Omyndiga. Fördenskull lemnas berörde Ingrid Thomasdotter detta till bewis här öfwer af Juccasjerfwi Tingställe den 16 Januarii 1731.

16.

Ehuruwähl Bruckzkarlen Jakob Biörn ifrån Jonusvando och Lappländaren Per Thomasson Rik ifrån Caitom V.V. hwar annan instämt, den förra derföre at Per Thomasson skall tagit betalning för en Rehn som han icke lefwererat ifrån sig, och den sennare derföre at Jakob Biörn skall innehållit dess åkedohn och kiörpulcka, hwarmedelst han föregifwer sig kommit at mista utur den samma en swart räff, så företrädde nu parterne med betygan at de woro öfwer desse målen sin emillan förlikte i så måtto, at Jonas Biörn undfått en god Oxrenshud, hwar emot Per Thomasson erhållit dess åkdohn och Pulka igen Compensatis expensis, räckandes der på hwar andre handen at ingen något mehra åtahl här å giöra skulle. Fördenskull och näst det Häradz Rätten wid detta parternes fria och betänckta öfwerens kommande lät beroo; pröfwade och Rätten för

skiäligt at det samma, på giord

Original side 836 b:

ansökning, icke allenast i protocollet låta antechna, parterne till framdeles rättelsse och åstundad laga säkerhet, utan och till desto ofehlbarare efterfölgd i förmågo af 1695 års Kongl. process ordningz 23 §. med laga dom stadfästa p.p.p.

17.

Befallningzman Wälbde. Petter Pipping lät igenom Häradzskrifwaren Wälbde. Anders Hackzell anklaga Lappländaren Mikkel Pålsson för det han under nu påstående Marcknad befinnes warit hel full och drucken samt stor otidighet uti dess hus bewist med olåt och förargeligt lefwerne; Ty blef han likmätigt Kongl. Maytz. Grufwe Articklar den 6 Julii 1649 §.31. satter i Kistan till tes han nychter blifwit, och der på för Rätten framhafd och befrågad af hwem han fått sådanne starcka drycker, hwarigenom han blifwit brachter till et sådant förbudit och Oanständigt lefwerne? swarade förstone at Bonden Lars Madsson ifrån Payala skall honom sådant gifwit för giäld, men åtrade strax sine ord, med betygan at han Kiöpt bränwin för 1 dlr. 4 öre Kmt. som gör 2 femtonörstk. af Borgaren Olof Filpus hustru Margit Hansdotter, hwilken blef efterskickad at sig här öfwer förklara, som, efter Jakob Rasmussons intygande hwilken med flera warit inne hos henne och sett det Mikkel Pålsson fått af henne bränwin i handen och det upsupit, tilstod at som Mikkel Pålsson skall betalt henne 2ne femtonörstk. på dess giäld, skall hon der emot gifwit honom till frukåst för en half marck bränwin, nekandes i det öfriga så wähl Lars Madsson som Mikkel Pålsson at dhe intet bränwin denne gången gifwit elr. tagit af hwar andra.

Fördenskull som hustru Margit Hansdotter med Mikkel Pålsson profwes här igenom hafwa förbrutit sig emot Kongl. Maytz. nådiga förordning om Lappländarnes underwisande i Christendomen af den 3 Octobr. 1723 §.2. blifwa dhe hwar för sig

Original side 837 a:

belagde med 40 mrkr. Smtz. plicht såssom för Kongl. förbudz brått, och slite dess utom Mikkel Pålsson 4 par Riis sig till rättelsse som emot åtskillige åtwarningz grader intet welat afstå med dess oskickeliga och otidiga wäsende samt oliud den ena gången efter den andra. Hwar på Mikkel Pålsson med spö afstraffades, men hustru Margit erlade böterne med penningar.

18.

Uti saken emillan Henrik Mikkelsson ifrån Qwifwakangas by i Öfwer Torneå Sochn skrifteligen fullmächtigad af Sochneskrifwaren der-sammastädes Petter Planting af den 7 Januar. 1731 såssom förmyndare jemte honom för dess twenne bröder, at utfordra af Länssman Per Pocka dhe twenne Wayrehtar med der af falne afwell som Pockas fader Per wid namn för 7 åhr sedan elr. 1714 skall af dess fader Mikkel Henriksson mot sytninga lön efter wanligheten emottagit, tilståendes doch Henrik Mikkelsson at han fått för twenne åhr förökningen, men skall utom förömrörde twänne waiior restera 5 års förökningh, hwilken han med Waiiorne nu påstår måtte blifwa sig tilstæld, elr. med säkra märcken och omständigheter betygat när och hwarest de kunnat blifwit förolyckade, elr. och i brist der af at Länssman Per Pocka måtte Edeligen sin berättelse här öfwer bestyrcka; Så påstod Länssman Pocka, at ehuruwähl fadren skall omrörde twänne Wayrehtar emottagit, så skall han doch strax der på blifwit död och begrafwen 1725 efter hr. Kyrckioherden Johan Tornbergz attest utur Kyrckioboken, hwar på ägaren ålegat när han undfåt dhe twenne års afwell at strax låta Waiiorne afhämta, fast än dess fader honom witterligen intet mera på berörde tidh fåt för sitt omak än allenast et pund miöhl, erbiudandes sig enär han den öfriga sytninga Lönen bekommer at ofördröyeligen ifrån sig lefwerera dhe 4 Renlif som ännu der af kunna finnas hos honom sedan i förledne sommar der af en Waiia skall bortdött, Nemble. en 5 års Rehn, 3 års dito, 2 års Waiia och en 3 års gammal dito, skolandes af de förolyckade intet märcke hafwa, dels före at det

Original side 837 b:

ibland ogiörligit, när creaturen råka för willdiur elr. eljest störta dels och för det at han intet stadig hemwist äger, hwarest han medh säkerhet kunnat förwara märcken på så många åhr efteråth, utan erbiuder med sin Edh erhålla, det inga flera renlif med tilökningen äro af dhe twenne Waiior som dess fader i lifztiden emottagit för 7 åhr sedan än allenast dhe fyra omrörde, blefwo parterne efter någon reciprocerad stridighet uti förömrörde måhl med sytninga lönen i så mätto förlikte at Länssman får sig för det sednare berächna 3 à 4 ostar efter Landzens plägsedh som han eljest bör lefwerera för hwar Renkoo årligen och till undwikande af Eden med der wid hängiande Siälens äfwentyr lägger han ännu till af egna en två års gl. Wai Rehn så at dhe blifwa 5 till antalet, som han kommer på barnens wagnar at tillställa Henrik Mikkelsson, hwaröfwer som begge med handaband sitt nöya betygande.

Fördenskull och näst det Häradz Rätten wid detta parternas fria och betänckta öfwerenskommande lät beroo, pröfwade och Rätten skiäligt det samma, på giord ansökning icke allenast i protocollet antechna låta, parterne till framdeles rättelse och åstundad laga säkerhet, utan och till desto ofelbarare efterfölgd i förmå-

go af 1695 års Kongl. processordningz 23 §. med Laga domb stadfästa.

19.

Anno 1731 den 18 Januarii blef faste bref bewiljat och meddelat Henrik Henriksson uppå Moscajerfwi hemman under Lapskatt, som han Kiöpt af Karl Henriksson ifrån Keinosuando för 150 dlr. Kmt., warandes Kiöpeskriften der å lagfaren första gången den 16 Januarii 1727, andra gången den 15 Januar. 1728 och tredie gången den 15 Januar. 1729 som härmedelst i protocollet antechnat warder till framdeles efterrättelsse.

20.

Såssom drängen Nils Mikkelsson Nia will inträda ächtenskap

Original side 838 a:

med Jon Madsson Pitkes änka Gurmar Persdotter Nefwack Nefwack ifrån Enoteckis och hon afdelt sit barn Margit wid namn 3 åhr gammalt, hwilket hos henne är innestående efter Tolfman Henrik Kiemileinens och brodren Anders Persson Nefwackz intygande, och intet vidare Klander här emot förspörjes. Altfördy warda bemelte contrahenter till Ven. Minist. remitterade at Lag och Kongl. förordningar likmätigt den åstundade copulationen winna och undergå.

21.

Befallningzman Wälbde. Petter Pipping anförde hurusom han efter högsta möyeligheten skall söka i anledning af Kongl. Maytz. förordning den 3 Octobr. 1723, at hemma alt brennewins och starcka dryckers säljande, gifwande, skiänckande elr. emot waror förbytande under påstående Marcknadztidh till någon Lapländare och fördenskull åtskillige upsyningzmän tilsatt at hafwa der på in-seende, förutan hwad annat han till detta wärcketz befrämjande practicerat, så skall Lars Andersson Lalla nu angifwit sig at Borgaren Nils Kohre gifwit honom penningar till et qwarter brännewin och flaskan, förfogandes han sig der med till Bonden Johan Henriksson ifrån Terende, hwilken han förnummit skola sålgt bränwin under Marcknadztiden, hwarest han och den 16 Januarii skall fåt Kiöpa det som war uti flaskan den nu för Rätten upwistes, hwilket Lars Andersson Lalla betygade och wara sant, hafwandes ingen ting der af förtärt, emedan han i den meningen intet warit der efter, som Borgaren Nils Kohre jämwähl igenom sitt tahl bestyrcka mände;

Altfördenskull blef Rätten förorsakad at efterskicka berörde Jo-

han Henriksson, som på föreställande här af med det mera saken tilhöra månde, tilstod at Lars Andersson Lalla kommit till honom den 16 Januarii med penningar och flaskan som lemnades full med brännwin till hans besichtigande,

Original side 838 b:

om det wore den samma som för Rätten blifwit upwist, hwilket han månde widgå, skolandes Johan Henriksson blifwit föranlåten at låta Lars Andersson Lalla få et qwarter bränwin i den samma efter som Lalla kommit till honom och betalt sin giäld sedan förledne åhr med en Rana. Hwarföre i så beskaffat måhl som Bonden Johan Henriksson ifrån Terende giort sig brätzlig till Kongl. Maytz. förbudz brått af 40 mrkr. Smt., så wida detta dess förfarande befinnes snörätt wara stridande emot förordningen af den 3 Octobr. 1723 §.2. så blef honom antydt att penningarne betala hwilket han och gjorde; Men Lars Andersson Lalla som intet befinnes hafwa smakat der af, mindre at han war drucken blef ifrån alt straff fri kiänd, och lemnades sedan flaskan med brennewinet till Borgaren Nils Kohre som henne ägde och eljest penningar för godzet utlagt, hwar uppå parterne afträdde.

22.

Emedan som Olof Larsson ifrån Koksoando skall igenom Länssman Per pocka och Tolfman Morten Mortensson i rätten tid wara tillsagd at swara Morten Jönsson ifrån Wittangi för en båth som han olåfligen skall borttagit, och han på platzen blifwit efter ropader och söker utan eftertryck, ty blifwer han i anledning af Rättegångz förordningens 2 §. belagder med 1 dlr. Smtz. both, och anstår med dess sak till Tingetz sluth.

23.

Uti den sak som förledne års protocoll wid handen gifwer §.10. emillan änckan Brita Pålsdotter ifrån Taborsbärg och Per Persson Hurri dersammastädes, angående något slagzmåhl med mehra, så företrädde parterne anförandes nu att dhe woro förlikte i så måtto at Hurri betalar henne uti Stemningzpenningar och andra expenser 1 dlr. 22 öre Koppmt., hwar med dhe å begge sidor förklarade sig wara nögde och der på afträdde som annoterat warder.

Original side 839 a:

24.

Det företrädde jämte bytesmännen Per Pålsson Inga och Tolfman Henrik Biörndaler samt witnen Länssman Per Jonsson Pära och Hans Larsson Gunnar samtelige arftagarne uti Olof Henriksson Nymans Sterbhus, nempe. änckan Magga Thomasdotter som skall fått sin

tilstændiga andehl, Nils Henriksson Tallia, Nymans Syster Sohn, som allena och fåt 1/4 dhel af arfwet, Tolfman Mikkel Henriksson Matti hvars hustru är Nymans syster Sons dotter, Per Simma Nymans Syster Sohn, Daniel Thomassons hustru Maggi Olof Simmas dotter Nymans Syster dotter, Hans Andersson Nymans Syster Sohn hwilka tilsammans och skola fått 1/4 dhel. Sedan Jöns Andersson i Lainio Nymans Syster Sohn gumman Margit Henriksdotter är hans mohr, Systran Karin Andersdotter är gift med Per Henriksson Landa Nymans Syster dotter, Henrik Andersson i Lainio Nymans Syster Sohn, Elin Andersdotter Lars Jonsson Wentz Hellantz raidz hustru Nymans Syster dotter, Brita Andersdotter Nymans Systerdotter gifter med Olof Samuelsson ifrån Ediwuoma hwilka jämwähl fått 1/4 dhel tilsammans. Dessutom skall uti Enoteckis wara Fyra af Nymans Syster Maggas barn såssom sönerne Amund Hansson och Nils Hansson men systrarne äro intet tilstædes, så skall ingen närwarande kunna minnas deras namn doch heta deras Män Lars Amundsson och Jon Nilsson, som skola jämwähl fåt tilsammans sin 1/4 ding af arfwet, hwar på ingen mehra höres klandra.

Doch som bytesmännen gla. Länssmannen Per Pålsson Inga och Tolfman Henrik Biörndaler frantedde et ofullkomligt silfwerbälte med läncker och gamt. förgylta smiden som wägte omtränt 24 lodh, hwilket dhe af obytto tagit så wida Nyman i lifztiden skall testamenterat åt domhafwanden det största Silfwerstop som skall finnas efter honom med arfwingarnes wettskap, utom en tingskåhl som han jämwähl skall låfwat åt Länssman Per Jonsson Pära efter Johan Amund-

Original side 839 b:

ssons, Nils Persson Landas, Pål Hanssons och Hans Andersson Hanas intygande, androg änckan tillika med en dhel af förenämde arftagare, at som Nymans foster dotter Elin Andersdotter torde ännu wetta af flere giömsle rum än som hon uppenbarat, hwarföre dhe hålla henne i afseende till wissa omständigheter misstäncht, hwar till hon doch enständigt nekar, det samma bälte måtte wederbörligen delat blifwa; Och med dhe fordrande hafwas anstånd til des det silfret som ännu i sterbhuset saknas kan blifwa frantedt, som mycket owist är.

Fördenskull som de prätenderande, Länssman Pära med Hans Andersson och några andra arftagare här emot protesterade, som borde deras bewiste rättighet intet sättias i owisshet sedan all den öfriga Egendomen redan kommit i samtelige arftagernas händer, blef förberörde bälte satt i Taka Mans hand till nästa Ting, hwarförinnan erfaras torde om Elin Andersdotter kan förmås något mera uptächa, som arfwingarne förmena henne hafwa Kundskap om, eller om någon annan kan påfinna det som ännu hålles före at wara borta, låtandes eljest Häradz Rätten bero wid det skipte som arfwingarne sin emillan samtyckt och bewiljat till, öfwer dhe persedlar som dem emillan warit före; doch blef ad notam tagit att Länssman Per Jonsson Pära skall hos sig hafwa innestændes af

sterbhusetz egendomb en Koppar Kittell om 3 mrk. Swänsk wigt, samt hos borgaren Jakob Nystedt 10 Specie caroliner arfwingarne tillhörige.

Och som änckan utan arfwingarnes åtahl, påminte at nu må få begifwa sig i ächtenskap, som dess Sorgetidh och skall wara förfluten efter Kongl. förordningar, ty blef henne der öfwer följande attest och remiss till Prästerskapet meddelat, Nemble.

Såssom Olof Nymans äncka Magga Thomasdotter är sinnad at inträda ächtenskap med drängen Nils Knutsson och hon barnlös

Original side 840 a:

är samt til-
delt framledne samtelige Nymans arfwingar, efter deras egit widgående och Bytesmännernes Per Pålsson Ingas och Henrik Biörndalers intygande deras tilständiga arfz part, alt fördy blifwa benämde contrahenter till Vener. Minist. Remitterade at den åstundade copulation wederbörligen undergå Juccasjerfwi Tingställe den 19 Januar. 1731.

25.

Ehuruwähl Henrik Henriksson ifrån Wittangi allenast instämt Nils Nilsson Svonni för det at 8 af hans Renar skola opätit 6 renlass hö för honom efter Landzens maner at rächna 1/4 mihl ifrån gården på slätten Terbyjäncke och Rytiwuoma; så bewisar doch Svonni at allenast twenne hans Creatur kommit emot dess wetskap och wilja ihopa med Henrikz Renar, Tre stk. skall dess bror Jon Nilsson Svonni wara tillhörige, Per Nilsson Nenda En och hans måg Amund Nimpa skall ägt dhe andra två som gör 8 tilsammans, och skall alla dessa emot ägarnas wilja rymt till Henrikz Renar, hwilka tilsammans förenämde skada på höet giort, som han allena förmenar sig ingalunda kunna betala.

Hwarföre som Henrik intet befinnes haft någon giärdzgård der om och dess egna Renar skola jämwähl warit i sällskap med Lapparnes, blef denne twistighet till förlikningz remitterad i så måtto at Nils Nilsson Svonni betalar honom för sina två Renar 2 fembtonörstk. dess broder Jon Nilsson 3ne I suconseqventer, hwar med denne stridighet uphäfwen blifwer som annoterades.

26.

Per Mikkellsson Biörndaler andrager huru som Mikkell Pålsson skall efter Tretttonde dagen då borgare Raiderne reste opføre stuckit en dess Kiör Rehn i bogen med tälg knifwen då han kommit at träffa honom uppå Olof Larsson Koksoandos gård och skall det warit en god och ung Kiör Rehn som nu wärderades för 14 dlr. Koppmt., på-

ståendes Per Mikkelsson at få behålla den Renen i stället som Mikkel Pålsson honom tillstått, emedan han intet seer sig kunna giöra gagn med

Original side 840 b:

den andra och lemnar under Rättens gåttfinnande hwad straff eljest Mikkel Pålsson bör undergå för det han sålunda oförswarligen hanterat sin nästas Creatur uti dess yrsell och raseri.

Mikkel Pålsson tilstod at han litet haft i hufwudet, doch skall sådant skiett af wåda när han sittandes i pulcken hullit på at skiära sig toback, och Per Mikkelssons Rehn i det samma kommit at springa öfwer honom förmenandes at han wähl skall blifwa god igen. Men som uppå skied besichtning af Nämdemännen det will twiflas om berörde Rehn någonsin mera kan komma sig före, och allom witterligit är huru underligt Mikkel Pålsson lefwer samt då han drucken är ingen försyn hafwer at giöra sin nästa skada wid minsta sak, som han intet tycker om elr. förmenar wara sig emot. Ty kunna samtelige Nämdemännen intet förstå annat än ju Mikkel Pålsson detta giort med wilja, såssom förtrytandes at Per Mikkelssons Rehn skulle i trängslen komma at springa öfwer honom.

Fördenskull dömes Mikkel Pålsson, emedan Rätten ingen wåda Edh finner honom tiänlig wara at aflägga, i anledning af det 44 och 45 cap. B.B. L.L. at böta 3 mrkr. Smt. och tilställe Per Mikkelsson så fullkomlig god Kiör Rehn igen efter Mätismanna ordan, behållandes Mikkel Pålsson för sig den förderfwade så framt parterne sins emillan icke kunna i annor mätto blifwa enige, hwilket dem tilbörigen blef företälckat.

27.

Det kiärade Jon Amundsson Labba ifrån Sariwuoma till Per Nilsson Utza ibidem, för det at denne skall utfört honom wid Wästersiön at hafwa dragit hundz elr. ährerörige böter, begiärandes det måtte han sådant bewisa; här emot förklarade sig Per Nilsson Utza at han i rätten tidh intet blifwit tilsagd at swara till denne saken, hwarföre han och

Original side 841 a:

intet kunnat utwärcka reciproqve stämning å honom för den orätt som han giort sig icke heller fåt låta inkalla sina wittnen. Fördenskull blef denne sak till nästa Ting upskuten hwarförinnan parterne kunna skaffa sina wittnen tillstädes så framt dhe des för innan ingen wanlig förlikning sins emillan träffandes warda i detta målet.

Emedlertid som Jon Amundsson Labba utwärvat sig Probsten hr. Hen-

ningh Junghans promotorial för honom i denne saken, blef dombhaffwanden föränlåten at igen complimentera bemte. Probst medelst bref i efterföljande måtto. Wählährewyrdige hr. Probst, det hawer Jon Amundsson Labba för mig upwist hr. Probstens ährade skrifwelsse dat. Tromsöe prästegård den 24 August. 1730 hwaraf så wähl som dess för mig rubricerade måhl, tillförläteligen fuller inhämtat dess kiäran moth grannen Per Nilsson Utza; men som på erhållen stämning denne sednare förebär någre Laglikmäßige ursächter, hwarföre denne stridighet nu icke kommer at afgiöras innan nästa Ting, då Per Nilsson kan framskaffa sine skiähl och wittnen uti det som han reciproqve klagar öfwer Jon Amundssons framfarande emot honom och dess husfolck; så har iag doch icke underlåta welat betyga mit goda nöye der öfwer, at Jon Amundsson wunnit så godt wittnes börd af hr. Probstens öfwer dess wälförhållande uppå den sidan, skolandes Jon Labba intet twifla om et rät wist utslag så framt parterne innan nästa Ting icke förenas kunna emedan iag intet mig erhindra kan at Jon Amundsson blifwit med några ährerörige böter ansedd, fast han en och annan gång kan blifwit sakfalter, förblifwer Wählährewyrdige hr. Probstens p.p. p. datum Juccasjerfwi Tingställe den 19 Januarii 1731.

28.

Uti Gla. Länssmannen Per Pålsson Ingas ansökning emot dess framledne mågz Knut Mortenssons söners ansökning at få tiltråda deras arf och fädernas disposition blef resolverat och extraherades Nemble. Så länge den Omyndige icke fyft 21 åhr efter Kongl. Maytz. förordning af den 30 Octobr. 1721, så kan han intet wara sin

Original side 841 b:

egen Man och sitt arf i löst och fast bestyra den 21 Januar. 1731.

29.

Johan Johansson framledne tälckens Sohn upwiste in originali dess framledne faders erhålne resolutioner uppå Tälkenästen i lapmarcken, hwilke han begiärte måtte blifwa verbotim inprotocollerade, emedan han intet wille afstå sielfwa originalen, som och bewiljades och lydde de ord ifrån ord som följer, Nemble. Såssom Johan Olsson ifrån Torneå träsk är ut af Befallningzman Wält. Arent Grape antagen för Tälck öfwer Torneå och Kiemi Lapmarcker, och nu hos mig wid min närwarelsse ödmiukelr. anhållit om Confirmation, samma Embete emot den Lön som wanligit är at till godo niuta och bekomma; Altså emedan bemte. Befallningzman honom et godt beröm gifwer der utinnan skick och tiänlig wara, blifwer bemte. Johan Olsson här med constituerat och till Tälck förordnat och derföre niuta den Lön och genandt som sådanne af ålder och för detta

niutit och bekommit hafwa elr. och bestås kan, dem detta angå kan hafwa sig behörigen at efterrätta datum Kiemi Lapmarck uti Sådan-
kyla den 23 Februarii Anno 1682. J. Hansson Clerck.

Såssom Laptolcken Johan Olsson finnes till denne tjänsten skickelig, och han intet på något sätt gjort sig den förlustig, utan twärt emot af samtelige Nämnden och Allmogen enständigt der till begiäres. Altså blifwer han ännu vidare der wid confirmerat och bibehållen och skall åtniuta sin lön som Staten honom tillerkiänner datum Juccasjerfwi den 3 Februarii 1690. Gotthard Strychtt.

Johan Olsson blifwer wid sin Laptolcketjänst bibehållen så länge han sig wähl och trogen förhåller och öfwer honom intet klagat warder Kiengis den 18 Februarii 1695. Gustaf Douglas.

30.

Emedan som Häradz Rättens utslag öfwer pigan Elin Johansdotter Keysares förolyckande hoos Jon Nilsson Svonni blifwit upskutit

Original side 842 a:

i anledning af 1730 års protocoll för denne Tingzlag §.29. till innewarande rättegång, så infunno sig nu näst pigans fader Johan Nilsson Keisare berörde Jon Nilsson Svonni med hustrun Margit Jonsdotter, dess granne Olof Turck, pigan Karin Eriksdotter Riik, Henrik Pauka, Per Kiemileinen, Amund Nimpa och Olof Turckz piga Susanna Andersdotter Speth, som alle wid sista Ting blefwo åberopade, berättandes så wähl fadren Johan Keisare som Jon Nilsson Svonni husbonden at ehuru dhe förweckne sommar letat, skall doch intet lik mindre något techn der efter blifwit funnit af dem, hwar wid som drängen Nils Nilsson Nicka intet sig infunnit fast än han uti Juhledagarne wederbörligen blifwit tilsagd efter hr. Kyrckioherdens Johan Tornbergz attest, utan rest för Borgarens Johan Sigfridssons raid till Wästersiön, Så insinuerade Jon Nilsson Svonni Johan Mikkelssons skrifteliga attest opsat och underskrifwit af Rådmanen och Notarien Abraham Hellander af den 15 Januarii innewarande åhr 1731 i bokstafwen sålydande.

Efter begiäran warder här med attesterat, det iag hörde då Henrik Kemileinen åtsporde drängen Nils Nilsson om han wiste på hwad sätt pigan Ella som åhr 1730 tiente hos Jon Nilsson Oja, om sommaren omkommit, det han swarade, at hwarcken husbonden eller Madmodren wore skulden till hennes död, utan at pigan sielf skall gått i Elfwen som den andra pigan Karin skall och wetta intyga, utlåtandes och sig drängen Nils det han wille Edeligen betyga at Jon Nilsson Oja så wähl som dess hustru wore aldeles utan skuld till berörde pigan Ellas afgang och omkommande, hwilket iag med min Lifliga Edh wid påfordran will bekräfta Johan Mikkelsson ut Supra X.

Hwar på Olof Turck Edeligen betygade, at han intet wist minnas kan tiden då pigan bortkommit, doch skall det skiett litet efter Missommaren 1729, hwar af han intet förståt för än Jöns andra piga Karin Eriksdotter kommit andelöser löpandes, medh

Original side 842 b:

berättelse at Ella fallit i strömen Schelajocki som legat hart när wid deras Kåtor enär dhe woro i begrepp at följas åt der öfwer, hwilken och skall dragit af med henne, hwarföre som Jon Nilsson med witnetz hustru Elin Mikkelldotter Inga woro strax med dagztiden gångne till marcken at låta miölka Renarne, skall Olof Turck med hustru Margit Jonsdotter och drängen Nils Nilsson Nicka luppit utföre till Elfwen tagandes reip med sig i mening at hielpa Ella der med om hon till äfwentyrs någorstädz har kunnat få sig fast, hwar på dhe skola sökt långt och twärtz före, doch ingen ting funnit.

Och som Jon Nilsson blef warse at folck gåt widh Elfwen skall han och ankommit, frågandes hwad på färde warit, hwilket som han förnummit skall han om aftonen skickat bodh på dess grannar Länssman Per Pocka och dhe flere som Jon Nilsson uprächnat, med hwilka han wid ankomsten i några dagars tidh sökt efter liket doch för giäfwes, emedan det warit grufweliga branta fall alt efter andra utföre fiällen och skall det första intet warit långt ifrån det rum som pigorne ärnade gå öfwer utan wid pass 2 à 3 famnar. Och ehuruwähl det warit gångvägen på samma rummet, så skall likwähl bottn warit ojämn med slipriga stenar; dess piga om 12 à 13 åhr Susanna Spett har warit i kåtan qwar; Eljest skall Olof Turck aldrig försport at Jon Nilsson med dess hustru warit swåra emot legofolcket, hwilket dhe och bäst lära wetta berätta som tjänsten warit, hwar på han afträdde.

Pigan eller flickan Susanna hade intet at säya, warandes unger till åhren och späd till wäxten, mera än hon med den andra pigan skulle gå der öfwer.

Per Kiemiläinen aflade dess berättelse i Edzstadh at han fölgde med sin fader och Amund Nimpa så snart dhe fått Jon Nilssons bodh, och strax wid ankomsten, sedan dhe för-

Original side 843 a:

ståt denne olyckeliga händelssen, skola dhe tilsammans gått at leta efter liket men ingen ting funnit, hwar wid han förmärckte at strömen warit diup och branta fall här och där, och der Pigorna skola ärnat sig öfwer har och warit diupt, men två famnar der ifrån branta fallet öfwer alt med hala stenar på båttnen, emillan det pigan kommit bort och deras ankomst med Cammeraterne, skall allenast warit en dag, om husbonden med Matmodran bett pigorne gå öfwer Elfwen

säger han sig intet wetta, hwar på han tog afträde.

Jon Nilsson Svonni berättade at han dagen förän olyckan skiedde warit på andra sidan om Elfwen och skall wid hemkomsten sagt at der funnitz bra syra som ännu intet blifwit nedertrampat af Rendiuaren, och som pigorne fått befallning at samla sådant gräs skola de af egit bewåg förfogat sig dit; här på förekallades Henrik Pauka med Amund Nimpa, berättande hwar för sig efter parternes medgifwande uti Edhstad, at sedan Erik Persson Riik på Jons begiäran kommit til dem med bodh i byn hwarest dhe bodde i lag med tolfman Henrik Kiemileinen, skall Nimpa wähl intet haft lägenhet at komma strax utan något efter wid pass 2 wickor, men Henrik Pauka skall strax gått med Länsman, hwarest dhe förnumma wid ankomsten at fallet intet mera warit än 3 famnar der ifrån som pigorne Kahlade elr. wadade öfwer, och har warit på bottnen håla stenar stora och små och et brant fall, ingen af dem skall funnit liket elr. det ringeste techn der efter, hafwandes ingen bodt i lag med Svonni mera än Olof Andersson Turck Mikkel Persson Ingas måg och mera hafwa de intet at säya.

Pigan Karin Eriksdotter Riik förestältes af hwilken Häradz Rätten intet fördristade sig taga någon Edh eftersom hon befinnes wara hufwudswag hwilket som oftast skall komma åt henne; Fördenskull

Original side 843 b:

efter tiänlig förmaningh inhämtade Rätten följande dess berättelse: Sedan som husbonden och Matmodren om mårgonen som hon intet just minnes skall bett dem gå öfwer Elfwen at pläcka gräs hwilket kallas Syra som Lapparne pläga bruka och koka med Renmiölcken tillsammans, och husbonden utwist rummet hwarest de ärnade sig öfwer, doch skall hon med den andra till förne intet gått der öfwer, fast än han sade dem at folcket altid plägade hålla vägen på samma ställe efter som fiätstigen syntz på begge sidor, hwilket af dhe öfriga allesammans jämwähl besannades, så skall hon och med den andra pigan förfogat sig dit sedan dhe för uth tagit mat till sig, och som Karin hwilken gått föruth kommit halfwäg i strömmen elr. bäcken skall watnet gåt till knäs på henne, men då hon förmärckte at strömen wille råda med henne skall hon Karin fått sig fast i en sten som war torr öfwer watnet, då den andra pigan lika stor och fullwuxen som hon, kommit wid pass en famn efter henne, och som hon ropade till at hon faller skall Karin sett efter sig då hon blifwit warse at Ella flöt på watnet till fallet med hufwudet föruth och fötterna opføre, hafwandes på sig twenne walmars tackar et Klädes snörlif med strumporna och skona på axlan, men skall intet achtat efter om ansigtet warit opp eller neder på henne, doch war det wist at hon intet låtit wid mera än då hon stupade kull, när dhe gåfwo sig till wäg öfwer bäcken skola dhe haft hwar sin Kiäpp i handen Under det som Ella nu sålunda för hufwudstupa utföre fallet, skall Karin wänt om tillbakars och såg så aldrig Ella mera, men så snart hon kommit med detta bålet hem skall matmodran, drängen

och Olof Andersson Turck med tåg och snören begifwit sig dit, och en stund der på skall äfwen Jon Nilsson Svonni ankommit, som strax affärdade båd här om till sina

Original side 844 a:

grannar hwilka här frammanföre oprächnade äro, med hwilka han fåfängt då och seder mehra förweckne sommar efter liket hafwer letat, eljest berömmar hon sitt husbond folck at dhe varit bra emot sitt legofolck både i mat och Lön och skall Pigan Ella som bortkom varit et åhr hos Jon Nilsson för än hon kom i tjänsten och mera säger hon sig intet wetta i denne saken utan tog afträde.

Altfördenskull som ingen närmare berättelsse eller uplysning i denne saken war mera at tilgå och Rätten efter noga öfwerwägande intet finner någon anledningh till pigan Elins förolyckande mera än skall husbonden wist dem öfwer Elfwen efter den gångbara stigen hwarest folcket plägade gå öfwer och ännu dageligen hålla wäg enär dhe äro wistandes på den orten, pröfwar Rätten at som pigan Elin varit en fullwuxen menniskia, at detta hennes bortkommande timat af en pur olycka utan dess husbondfolckz skuld och åtgiörande, hwarföre och Jon Nilsson Svonni med dess hustru Margit Jonsdotter aldeles förklaras oskyldige uti detta målet, som wederbörande tydeligen företålckat blef Actum ut Supra.

31.

Emedan som Anders Nilsson Wit med Anders Andersson Matti högeligen beswära sig der öfwer at icke allenast grannarne, som påstå rättighet wid räfwernes fällande, intet säya hwar annan till då de begynna gildra, utan och andra som ey wederbör i otid utsättia Saxer och rifwa diurens hemwister till onyttigt och onödigt utödande; Ty finner Rätten skiäligt och till Allmogens egen wälfärd ländande rättwist at följande publicera låta. Såssom här wid Jucasjerfwi Tingzlag pröfwat vara mycket skadeligit enär grannarne intet säya hwar annan

Original side 844 b:

till wid gildrande då bästa tiden till räfwernes eller Nali fällande infaller; så på det at större redighet emillan wederbörande erhållas må, och at hwar och en måtte wachta sig för onödigt Nali och räfwernes utödande, skall den Lapländare som med någon annan i lag hafwer sådanne gildermarcker och platze hädan efter vara förplichtad at säya sin granne till då rätta tiden infaller, samt en wiss stemningz dag sättia, innan hwilken ingen må understå sig att gildra eller Wohngiöra, men skulle då någon wårdzlösa stemningen så hafwer han sig sielf at skylla; Nu som detta förmodeligen lärder till Allmogens egit bästa, hwilket man hoppas at hwar och en för sig lærer wara Ömer om at förfräm

ja.

Så ehuruwähl Rätten wore befogad at sättia wite för den som här emot giör i anledning af Kongl. Mtz. Rättegångz förordningz 24 §. har man doch welat lemna wederbörande fritt at lagle. låta sådanne instämma som antingen detta försumma elr. och utan försyn och i otidh rifwa och förderfwa räfwarnes hemwister, hwarigenom dhe på Onödigt wis blifwa utödda, då Rätten intet underlåta skall at belägga den som här emot bryter, med det straf som enligt är med Lagen, menighetenes bästa samt praxin Lapmarckerne, hwilket här igenom till tiänlig efter rättelsse allmänt kunnigt warder Actum Juccasjerfwi Tingställe den 20 Januarii 1731.

32.

Handelssman Olof Philpus hustru Margit Hansdotter angaf hurusom bonden Lars Madsson ifrån Payala by i Öfwer Torneå Sochn skall äfwen så wähl som hon aflåtit bränwin till Lapparne, begiärandes att han äfwen må derföre plichta, men Lars Madsson nekade enständigt, då hustru Margit åberopade sig Tolfman Erik Jönsson Stålnacka till witnes hwilken efter parternas begiäran utan Jäf

Original side 345 a:

Eden

aflade och der på sålunda anförde, Nemble. Förledne den 15 Januarii eller i fredagz skall han gått förbi Lars Madssons bod wid middagz tiden, då han förmärcht at Lars stod på gålfwet med bränwins åttingen i handen och twenne lappar der brede wid som hade bränwin i en traskopa, med hwilken dhe söpo hwar annan till, men skall intet kiänt dem efter som han ingen serdeles achtning der på gifwit emedan han war i andra ärender stadder.

Här uppå tilstod Lars Madsson at samma gång skall twenne Lappar inkommit hos honom och kiöpt Järnsmide hwaröfwer som dhe blifwit förlikte skall han gifwit dem en sup bränwin hwardera på kiöpet men ingalunda för penningar som hustru Margit skall giort, lapparne sade han sig intet kiänna ey heller wiste han hwar ifrån dhe woro, och som hwarcken parterne elr. någon annan mehra här wid hade at påminna, ingen heller wiste at namngifwa berörde Lappar.

Fördenskull som Kongl. Mtz. allernådigste förordning af den 3 Octobr. 1723 §.2. hwilken innehåller och förbiuder at innan Marcknaden är afsluten och aflyst sälja, skiäncka eller emot waror förbyta något brännewin till någon Lapländare, här igenom pröfwes wara öfwerträdt Så kan Häradz Rätten i anseende till detta Lars Madssons bränswins gifwande till twänne obekante lappar som skiett under Marcknadztiden intet befria honom för dhe böter som Kongl. Mtz. förbudzbrätt förtiänar efter dess påstående, utan finner sig befogat i anledning af högstbemte. Kongl. Maytz.

förordning at belägga honom Lars Madsson med 40 mrkr. Smtz. böter sig siälffwom till rättelsse och androm til warnagell, hwilket parterne antydt wart, hwar wid annoteras at han betalar böterne med penningar.

33.

Förledne års Sak emillan Befallningzn. Wälbetrodde Pet-

Original side 345 b:

ter Pipping med några af Torneå Borgerskap och Sr. Lars Tornberg angående något nederlagz godz som denne skall af Ryska Mannen Onto emot tagit at försälja och den 5 §. af Häradz Rättens hålne protocoll för detta Tingstället 1730 utwisar, blef i anledning af Rättens då fälte interlocutorie Resolution nu företagen, hwar widh sig uppå Befallningzns. wägnar instälte Häradzskrifwaren Wälbetrodde Anders Hackzell, Rådman Abraham Hellander, handelssmännen Morten Brase, Henrik Curtelius, Samuel Sten, Anders Hellant såssom fullmächtige på dhe öfrigas wägnar hwilka förnimmes med dhe mästa af Borgerskapet wara för uth till Enoteckis bort reste efter som marcknaden redan skall wara sluten, jämte swaranden Sr. Lars Tornbergh; och som blaggarns packorne hwilka stått igenom Befallningzmans föranstaltande i förwahr, blefwo framwiste så försegla de som det åberopade protocollet wid handen gifwer, men Ryska Mannen Onto sig hwarcken sielf infunnit elr. någon fullmächtig i detta målet på sina wägnar förordnat, änskiönt Rätten tillförläteligen inhämtat at han fåt part af Rättens resolution förledne wåras Jungfru Maria bebodelsse tidh som jämte Lars Tornberg Capellanen Hr. Henrik Ganander wet intyga, hwilken ord ifrån ord explicerat den samma för honom, och owist är om han nu mera war der sig infinnandes.

Ty insinuerade Lars Tornberg sin förklaring lydandes i bokstafwen sålunda. Såssom iag blifwit instämd af Borgerskapet, af orsak at iag af Ryska Mannen Onto efter dess trägna begiäran råkade emottaga 200 alr. blaggarn at förwara och insatte så i mine K. föräldrars bodh, till dess han skulle återkomma och anamma sit igen, och som bemte. Onto för några åhr tilförne warit till Koutokeino och Enoteckis obehindrat, mente iag i min enfallighet, at iag in tet derföre skulle hafwa något

Original side 846 a:

answar besynnerligen emedan det af höga Öfwerheten icke warit här förbudit och publicerat, ey heller har iag af bemte. blaggarn sålt en aln, ehuruwähl mehr bemte. Onto vidare sade: Om någon behagade der af åt sig handla, så må de få, icke heller har iag giort Landzkiöp som dhe föregifwa, hafwandes iag inga kiöpmans waror at handla med, och desto mindre

hafwer iag i någon måtto i deras handell giort kiöpmännen för-
när. Till följe af berörde måhl, söker iag mit refugium hos Ädell
och högachtad hr. häradzhöfdingen, som alltid warit af den höga
Gunst och benägenhet at hielpa dhe enfalliga som intet förstå sin
sak, bediandes fördenskull Ödmiukeligast, det Ädell och Högachtad
hr. häradzhöfdingen tächtes hög-gunstigast meddela mig gått råd
och underwisning i detta målet och förblifwer stedze med all
wördnad etc.

Hwar emot Kiäranderne påstodo det måtte detta nederlagz godzet
uti deras enskylte handels gebiet och det utom Marcknadztiden
deponerat, blifwa lag och Kongl. förordningar likmätigt förklar-
at för confiscabelt, samt Lars Tornbergh härföre wederbörligen
ansedder blifwa. Hwarföre som wid denne saken intet vidare war at
påminna och sedan detta med förledne års protocoll blifwit för
parterne utan klander upläsit Resolverades. Såssom Häradz Rätten
pröfwar detta Lars Tornbergz förfarande Löpa snörätt emot Kongl.
Mtz. förordningar.

Fördenskull och i anledning af det 7 Cap. Kiöpm. B. L.L. samt att
godzet är fört by ifrån by af Ryssen Onto till Salo emot handels
Ordinant. 17 §. af åhr 1617, förklarar Häradz Rätten Lars Torn-
berg skyldig till 40 mrkr. Smtz. sakören och begge blaggarns bul-
tarne som angifwes wara 200 alnar tilsammans för confiscable och
förwärckade halfparten under Konungen och Cronan och halfparten
under nästa Siöstadh. Men hwad Ryssen Onto widkommer, så emedan
han hwarcken sielf elr. igenom Laga full-

Original side 846 b:

mächtig sig infunnit, kan
Rätten för denne gången sig öfwer honom intet utlåta, hwilket
parterne tilbörligen antydt blef, hwar på Lars Tornberg betalte
böterne med penningar.

Men som Borgerskapet till större delen berättades wara från
Marcknaden afreste, pröfwade Rätten säkrast at tilställa Befall-
ningzman Pipping blaggarns packorne orörde med följande extracto
protocoll, Emedan som Borgerskapet till en dhel här ifrån afrest
och dhe tvenne packor blaggarn som förledne åhr blefwo angifne
för 200 alr. lemnades förseglade hr. Befallningzman till förwahr,
hwilke nu i så måtto icke komma netto at upmätas än mindre at
försäljas. Fördenskull som dhe Lag och Kongl. förordningar lik-
mätigt äro förfalne halfparten till Konungen och Cronan och andra
halfparten till nästa Siöstadh, behagade hr. Befallningzman wid
dess lyckeliga hemkomst icke allenast låta upmäta de samma, utan
och Konungens andehl updraga till den mäst biudande på Allmän
Rådstuga, hwar på domhafwanden strax kan blifwa underrättader
igenom extracto protocoll för Saköris Längdens inrättande skull
både om rätta qvantumet, så wähl som om Summan hwarföre Konungens
andehl blifwit försälder, Actum Juccasjerfwi Tingställe den 21
Januarii 1731.

Inlefwererandes Befallningzman Pipping sedermera följande Originale document här öfwer i bokstafwen sålunda lydande Nemligen. Åhr 1731 den 14 April opauktionerades efter Befallningzmannens högachtad hr. Petter Pippingz anmodan på Torneå Stadz Rådstuga dett grofwa Ryska blaggarnet som Ryssmannen Onto hos Sr. Lars Tornberg i Juccasjerfwi till den ändan qwarlemnad och nedsatt, at samma skulle afnähmas och försäljas, hwilket den högtährade Häradz Rätten dersammastädes, efter

Original side 847 a:

angifwande, såssom för olaga handels öfwande och nederlag innewarande åhr in Januario för confiscabelt förklarad, som sedan dhe 3ne förseglingar uti Magistratz Perssonernes närwaro blifwit opbrutne, hwar med det warit förwarat, befans efter opmätande wara 187 alnar, opstigandes samma efter inropande till den mästbiudande allenast till 31 dlr. 13 öreKmt., hwar af Cronan och denne staden halfparten hwardera tilfaller och bör och Tullen hälften af hwardera erläggias, Actum ut Supra ad Mandatum Abraham Hellander Ns. Civits. Tornesis, med berättelse at sedan han för Cronans dhel 93 1/2 aln erlagt 1 dlr. och 6 öre Koppmt. i Tullen kommer i Sakörs längden att uptagas dhe öfriga 14 dlr. 16 1/2 öre do. mynt eller 4 dlr. 26 5/8 öre Smt., som här igenom ad notam tagit warder till framdeles efterrättelse.

34.

Sedan blef Upbördz längden ransakat Man ifrån Man som efter den inlefwererade Specificationen befans riktig och fördenskull efter förordningarne Verificerades. Hwar på till Nämдемännerna här sammastädes utbetalt blef dess tillständiga andehl af förledne års Saköron som in alles belopp till 42 dlr. 21 1/3 öre Koppmt., hwar af som dhe sin portion utan klander åtniutit; Ty blifwer sådant härmedelst till framdeles efterrättelse antechnat och ad notam tagit.

35.

Klåckaren Henrik Madsson som flyttat Kistan på et annat rum och reparerat den samma sedan förledne åhr bekom nu för sit omak och arfwode 9 dlr. 12 öre Koppmt. af Sochnens penningar som stå i Kyrckian uti Tolfmännen Henrik Biördalers, Jon Häntes, Mons Mortenssons, Erik Stålnackas, Thomas Lallas och Jöns Pingis närwaro; Spögubben Henrik Henriksson fick för sitt omak och repa-

Original side 847 b:

ration på privetet med taket på boden 2 dlr. dito och Jöns Jöns-son för lagat spelet till Tingstugumuren 24 öre, dessutom fick

Länssman Per Pocka 2 dlr. 8 öre och skickarne Amund Amundsson med Mikkel Jonsson hwar 1 dlr. 16 öre Koppmt., hwarpå Sochnepungen Lefwererades förseglad åt Kyrckiwärden Per Påcka at vidare i Kyrckan förwaras Actum ut Supra.

På Häradz Rättens Wägnar

Carl Sadelin

Original side 848 a:

Anno 1731 den 25. 26. 27. 28 Januarii, höltz ordinarie Häradz Ting och Rättegång med Allmogen af Torneå Lapmarck och Enoteckis Tinglag uppå dess wanliga Tingställe i närwaro af Tingz tolcken Mikkel Jönsson Stålnacka samt Edsworne Nämдемән

Jon Jonsson i Rounulla	Mons Eriksson i Sondowara
Henrik Larsson Wassare	Anders Persson Jounus
Guttorm Guttormsson Rowavuoma	Jon Guttormsson Loddas

1.

Sedan Tingzpredikan blifwit hållin och Ting med Tiingzfrid effter wanligheten tilbörligen wordet allmogen till rättelse afkunnat, blefwo samma Kongl. förordningar här allmänt föreytde som framman före widh Juccasjärwi protocoll står Specificerade, hwilket nu alenast ad notam tages, hwarpå stämningzlängden uplästes och parterne förmantes at sig infinna då de blifwa påberopade. Här på blefwo Guttorm Guttormsson och Jon Guttormsson Loddas intagne i Rätten effter Jöns Mikkelsson Kyro, och Olof Persson Heika som begge tagit afskied effter denne Rättens hålne protocoll förledne åhr § 20. hwilka och för än dhe sitt ordentliga taga mände, med hand å bok aflade den wanliga Nämдемәнs Eden som antechnat warde.

Original side 848 b:

2.

Den skriftelige förordning som Samuel Olsson i Ediwuoma gifwit dess Sohn Klemet och blifwit attesterat af Morten Brase med Karl Tolpo Borgare ifrån Torneå samt första gången upbudit och intechnat 1727, den 28 Januarii då han ord ifrån ord blifwit införd, blef nu å nyo frantedd och följande der på extraherat Nembl. åhr 1731 den 26 Januarii blef föregående testamenterade förordning andra gången frantedd, samt utan Klander upläsin på Enoteckis wanliga Tingställe Actum ut Supra.

3.

Sedan blef qwinnos personen Elin Henriksdotter Wassare förekallad som fött ett oäckta barn den 17 Martii widh namn Maggi som ännu skall lefwa och blifwit döpt af Kyrkioherden hr. Johan Tornberg, berättandes hon sig wara lägrad af drängen Per Hansson Joha om 18 åhr gammal hwilket skiett förste gången Persmässtiden om Sommaren 1729, ehuruwähl han twenna gånger tilförne doch fåfängt, skall lägersmålet tillbudit, doch skall aldrig något lägersmåhl skiett på någon helig- eller högtidzdag, och ehuruwähl Per Hansson Joha förstone sökte neka här till, förebärandes at ifrån den tiden som hon beropade sig uppa och till dess barnet war fött skall

allenast wara 37 wickor, likwähl, emedan han afklara omständigheter och åtskilliga wittnens berättelser blef öfwertygad at hafwa samma gång omgåtz medh henne uti dess faders Kåta, medan fadren warit borto att fiska, och Modren Karin Andersdotter legat och såfwit

Original side 849 a:

bitida om morgonen, då Lars Guttormsson inkommit ifrån renarne, sedan han för at lemnat Elin och Per tilhopa under en åhenda Kläder liggandes, och wid återkomsten träffade pigan Elin hehl warm och swettig liggandes, som icke heller ännu haft byxor på sig och Per Hansson Joha brede wid, bekiände drängen omsider at han plägat olåflig beblandelse med henne den gången, men på föreställningar gaf tilkiänne at han intet kunde äckta henne, såsom han icke heller under det wilkoret skall öfwat, hwilket hon icke heller påstå kunde.

Altfördy som ingen af dessor personer tilförne i slicht måhl warit lagförde, ey heller förminnas wara slächt, skall och beblandelsen skiett uppå en örkedag, dömes drängen Per Hansson Joha till 40 mrkr. och Konan Elin Henriksdotter till 20 mrkr. Smt. i anledning af Kongl. Mt. resolution och Swea Håff Rätts 9 cap. 4 §. 1686. Uti barnafödan pröfwar Rätten honom intet mera erlægga kunna årligen än 3 dlr. Kmt. hwilket parterne antyddes, och betalte begge två Sakören med penningar, samt remitterdes der på till Vener. Minister. at Kyrkioplichten undergå.

4.

Emedan som Häradz Rätten hade at sysla med föregående Lägersmåls sak och för wissa omständigheter skull blef föränlåten at hålla Tingstugu dören tillsluten med förmaning till Allmogen och Me-

Original side 849 b:

nigheten at dhe intet bulder skulle der på upwäkia, fram kommer likwähl Lars Nilsson Wassare mycket obetancksammelige bultandes och slåendes på dören, at Rätten oansett alle giorde förmaningar som skulle han der medh afstå, blef föränlåten at igenlåta för honom, som doch wid inkomsten intet annat till sin ursächt hade at förebära än det at han will wara inne och påhöra huru saken aflöya skulle.

Fördenskuil som han pröfwas härigenom hafwa giort oliud och Rätten blifwit i oanständig mätto hindrad wid dess giöromåhl och rättwisans skipande, Sakfälles Lars Nilsson Wassara effter det 42 cap. Ting m. B. L.L. och den 38 § af Calmare recess 1483 till 3 mrkr. Smt. Rättarens Ensak, som honom wederbörligen antydt blef.

5.

Uti saken imellan Morten Larsson Herman och drängen Nils Heika elr. Henrik Nilsson Lindh angående en Rehn Kalf elr. ung Waya som dennne senare skall för Herman olåfligen ommärckt utan dess minne, hwilken han igenkiänt uti dess by, som passerat sedan förledne rättegång då han äfwen befantz hafwa lika stycke föröfwat uppå Norska Mannens Hans Kaosaris Rehn och protocollet af detta Tingställe § 11. wid handen gifwen 1730, hwilken likwähl Kaosari igen fått, så wähl som blifwit förnögd för dess omkostningar at han aldeles för sin person intet mehre skall hafwa der wid at säya utan skall honom altsammans tilgifwit.

Så ehuruwähl Henrik Nilsson nu fuller betalt till Morten Larsson Herman för unge Wayan 4 dlr. 16 öre samt uti expencer 1 dlr. 4 öre Kmt., hwar med han äfwen betygade sig wara nögder och der hos honom på Nikka Heikas anhållan, för sin person, tilgitt och

Original side 850 a:

för-
låtelse tilsade, kan Häradz rätten likwähl intet undgå at, som detta är nu andra risan af honom Föröfwat, utan at hafwa wist någon bättring här wid, i anledning af det 43 cap. Bygn. B. L.L. samt Kongl. Swea Häfvrättens circulair bref af den 20 Novemb. 1714 uppå Kongl. Mayt. Rådز befallning af den 22 April C. Ao. belägga Henrik Nilsson Lind med tredubbla böter som är 4 dlr. 16 öre Smt. samt uppenbahr Kyrkioplicht effter Kongl. Mayt. Resolution på Prästerskapetz beswärs § 8. 1697, hwar på han erlade böterne med penningar, och sedan till Vener. Minister. remitterades at den honom ålagde Kyrkioplichten jämwähl ofördröyeligen undergå.

6.

Emedan Nikodemus Olssons änkia Maia Amundsdotter tilstår sig wara skyldig 3 wåg elr. 5 dlr. 20 öre Koppmt. till Jakob Olsson i Skibotten, hwarföre Jon Amundsson hafwer fått i borgen; Ty warder hon tilsagd att dhe samma 3 wåg honom ufördröyeligen tilställa, så framt hon vidare expencer och olagenhet undwika will, hwilket parterne till tiänlig effter rättelse företydh blef, Enotekis Tingställe den 26. Januar. 1721.

7.

Erik Salmin ifrån Kittilla i Kiemi lapmarck berättar sig igenkiänna sin räfsax hos Anders Andersson Kuttain, hwilken Per Jakobs-son Ryss skall sålt till honom för 14 åhr sedan då han med all sin Egen-

Original side 850 b:

domb bortrymt öfwer till Norjet hwarest han nu skall tillhålla och wistas på en ort som heter Kaifwonos, begiärande nu den samma tilbakars. Anders Kuttain tilstår sig den tiden hafwa Kiöpt en räfsaz af berörde Ryss för en Ren Oxe 8 dlr. wärd Constant 2 dlr. 11 öre samt et lärstycke och något smör som han intet just mindes, hwilket sig bestigit till 12 dlr. Koppmt. uppwisandes der å räfsaxen, hwilken Erik Salmerii med Edh påstå sökte wara sig tillhörig. Hwar wid Anders Andersson betygade at han intet wettat det skulle Per Ryss hafwa stulit den samma, som han och aldrig skall hållit honom fördåld utan för hwar Man i Sochnen Kunnig, undrar derföre högeligen at Erik Salmeri intet för detta låtit fråga efter berörde Järn.

Hwar emot Kiäranden sig förklarade det han intet tilförne här om fått Kundskap, utan då Capellanen hr. Henrik Ganander nyligen blef transporterad ifrån deras Kyrckia och hit till Enoteckis Capell, skall han förnummit af hans folck som boflytte med Sakerne, de der och hört honom klaga at han mistat sina Järn då Per Ryss bortrymt, at denne Anders Andersson Kuttain Kiöpt af honom en räfsax. Till yttermera bewis här öfwer producerade han sine grannars i Kittilla witesbörd såssom Lars Nilsson Alas, Länsman Johan Nilsson Sirckas med Tolfman Nils Nilsson Sirckas at han strax saknade Saksen, som Per Ryss afreste, hwilken aldrig ägt något Järn, medan han war i Kittilla, hwilken och ännu står i Cronones upbördzbok för förrymd, hafwandes Salmers Järn warit upspänt et litet stycke ifrån gården wid bäfwerbruket då de bortkommit och skall Per Ryss intet bodt

Original side 851 a:

längre ifrån honom än at hundzskiällande, samt då de huggit wed skall wähl hörtz gårdarne emillan, här till kommer och hustru Anna Larsdotters ifrån Kyro gården i Peldojerfwi intygande, at då hon warit hemma hos sina föräldrar Ala Nicko som skall bodt strax wid Erik Salmen, hörde hon at så snart Per Ryss war af wägen rester skall han saknat räfsaxen, och at Ryss så länge han bodde i Kittilla aldrig skall ägt några rärfjärn, men om desse som nu opwistes skola wara dhe samma som Erik Salmen mistat elr. och honom tilhörige, berättade hon sig intet kunna säya.

Uppå tilfrågan anförde Anders Andersson Kuttain det han intet förmärckt då han kiöpte Järnen af Per Ryss, at han hade några flere par qwar utan detta allena som han sålde till honom.

Fördenskull som Erik Salmen igenom lysninga wittnen betygar at han mistat et par rärfjärn för 14 åhr sedan då Per Ryss ifrån Kittilla rymt, hwilken inga haft medan han der wistades och allenast detta ena paret som Anders Andersson Kuttain af honom kiöpt för 12 dalers wärde omtränt, kunnandes intet för haft tilfälle at

klandra desse Järnen hos honom som han ingen Kundskap der om ägt för än nyligen då han sådant fått wetta af Capellanen hr. Henrikz folck som med dess husbondes saker rest emillan Kittilla och Eno-teckis, wiljandes Erik Salmen dessutom med Edh erhålla om påfordras skull, at dhe järn som nu frantes skola wara honom tillhörige, och Anders Andersson utom dess synes haft så stort gagn af Järnen på 14 års tidh som kunnat swara emot den Summa han för dem utgifwit, pröfwar Häradz Rätten skiäligt i anledning af det 5 cap. Kiöpm. B. L.L. samt 16 och

Original side 851 b:

17 Tiufm. b. L.L. at tilerkiänna Erik Salmen oftaberörde Järn hwar wid Anders Andersson Kuttain som owettandes kommit i handell med Per Ryss här om, samt om Järnens beskaffenhet okunnig, hwilka han intet hållit på något sätt fördolde, blifwer för alt vidare ansvar och tilltahl i dette målet aldeles befriader.

8.

Emedan som Pigan Brita Madsdotter skall tagit trolåfningz gåfwor af drängen Olof Jakobsson Åiia uti wittnens närwaro wid Koutokeino Kyrckia och der på skall nu tredie winteren sedan wara lyst trenne gånger af Kyrckioherden Hr. Johan Junnelius; hwilka gåfwor hon berättas ännu skola hafwa hos sig, bestående uti en ring och silfwerskied, och parterne här utinnan intet synas komma till någon förlikning på denne orten. Fördenskull blifwa dhe tilsagde, att, som dhe åberopa sina wittnen, hwilka finnas i Koutokeino Opara boende, och nu intet äro hit instämde, de jämwähl siälfwa sig dersammastädes inställa måge till instundande ordinarie Häradz Tinget hwilket tager sin begynnelse den 30 Januarii som wederbörligen antydt blef.

9.

Det kiärade Lars Nilsson Polamoifwa ifrån Sondowara till Lars Andersson Jose ifrån Rounulla för det han skall giöra honom intrång uppå Wuotiswuoma Land nu i twenne års tidh men aldrig tilförne, hwilken district ligger opp åth fiällen som kiärandens farfader och fader berättas tilförne oklandrat hafwa brukat allena, warandes sålunda med denne saken beskaffat efter Lars Nilssons berättelse

Original side 852 a:

at Sondowara skickaren Per Olsson Knut skall i åhr fåt låf af honom under wissa conditioner at skiuta wilrenar der sammastädes, men som han kommit i lag med Lars Andersson Jose som den tiden satt sig och bodt der, skola dhe tilsammans fält tränne

willrenar, hwar af Lars Andersson behullit halfparten, som Lars Nilsson förmenar sig wara berättigad till, och den öfriga halfwa delen skall han allenast gifwit at berörde Per Olsson, som på sådan händelsse ingen ting haft at tilställa Polamoifwa, begiärandes fördenskull at som Lars Andersson intet skall haft eller hafwer uppå dette honom tilhörige fiällandet Wuotiswuoma at beställa, måtte icke allenast förbiudas at vidare det samma äwercka jämwähl lagligen ansees för detta skiutande som han utan ägandens tilstånd redan föröfwat, utan och påläggas at ifrån sig lefwerera den halfwa delen af dhe twänne fälta willrenar som han af Per Olsson till sig tagit.

Lars Andersson Jose nekar intet det han ju bodt uppå berörde ort wid Wuotiswuoma, men förmenar sig der till wara berättigad efter som det skall wara i rået emillan Sondowara och Rounulla byar, förmenandes sigh och hafwa bättre rätt at nyttia det halfparten som han skall wara Cronones skattdragare under Rounulla by, än som Sondowara fierdingzmannen Per Olsson, den der ingen skatt drager hwarcken på det ena eller andra sättet, will det bruka under Lars Nilsson Polamoifwas beskydd och protection.

I anledning här utaf blef Häradz Rätten förorsakad at närmare underkundiga sigh om denne sakz beskaffenhet befinnandes uppå tilfrågan

Original side 852 b:

af en dhel nämndens swar och deras betygande, at det stället som Lars Josep bodt uppå skall warit belägit i rågången emillan Rounulla och Sondowara byar, hwilket dhe andra åter med Kiäranden aldeles bestrida månde.

Ty förestältes af Lars Andersson Jose gla. skickaren i Rounulla en Medålders Man Thomas Mortensson at öfwer denne twistiga rågången sin berättelsse göra, hwilken anförde at han intet weet hwarest som Lars Andersson Jose bodt i förledne höst, doch skall han hört af sin Gla. farfar Thomas Andersson i lifztiden at rätt skall begynnas för Rounulla och Sondowara byar emillan twänne uddar wid Wuonusjerfwi och går derifrån i Wäster till Tarriotunduri och mitt der öfwer, derifrån til Kojasrofwi men vidare säger han sig intet wetta eller hört hafwa.

Här emot förekallade Lars Nilsson Polamoifwa Tolfman Henrik Larsson Wassara en Gl. Man ifrån Svondowara beropandes sig dess utom uppå gla. Männerna Erik Monsson ifrån Karissuando med Gla. Länssmannen Jakob Jönsson Åiaa begge uti samma by, hwar wid berörde Henrik Wassara såssom närwarande anförde, at han skall hört om detta råett sålunda berättas af för detta gla. Mannen och Tolfmannen Anders Thomasson i byn, som skall det taga sin begynnelse Sondowara och Rounulla byarne emillan wid Atgakursu, sträckandes sig derifrån till forssen Rautogurckipää i wäster, men berättar sig intet minnas dhe orter hwar öfwer det löper vidare, utan be-

11.

Lapländaren Lars Larsson Simma som i aftons den 26 Januarii sig all blodig instälte hos domhafwanden angifwandes sig blifwit sålunda slagen och tillpyntader under påstående Ting utan ringaste olåt elr. orsak af Borgaren ifrån Torneå Stadh Lars Nilsson Kohre, blef jämte berörde borgare framkallad som och sig instälte helblodig ännu med opswullit ansichte och läppar, hafwandes fadren Lars Larsson med sig at vidare dess sak utföra i dhe måhl som han sielf intet förmätte giöra greda före, anförandes sakens beskaffenhet i så måtto.

I förledne aftons skall han wid det begynte skyma ingåt hos Borgaren Lars Nilsson Kohre at träffa Samuel Olsson i Ediwuoma af hwilken han något skall haft at fordra, och som han träffade honom der, skall han begynt at påminna honom derom, doch utan någon träta och oliud än mindre i

Original side 854 a:

dryckenskap, men innan han wiste ordet af skall borgaren kommit stigandes ifrån bordet och skåffat honom åt dören, hwarest som Simma stannade och begynte fråga efter orsaken till detta förfarande skall Lars Kohre i dett samma han skiöt honom baklänges utigenom dören nappet till et biörckwedträdh som ståt i wrån och som Simma fullit widyppen slog han honom der med öfwer munnen och emot ansichtet at näsen med munnen stodo i blod, twänne tänder låsnade aldeles och den tredie skall wara ömer, hwar på han berättar sig afswimmat så at han intet mera wet säya hwad som då sedan passerade, doch befinner han sig nu utom dhe lösnade och öma tänderne at näsen och mun läpparne med tungan äro aldeles opswulne, så at han knapt tala kan, jemte det at hela axlan och ryggen är jämwähl swullen och ömer på honom, skolandes i stugan hos Lars Kohre inga flere warit inne än berörde Samuel Olsson i Ediwuoma, Jöns Jakobsson Åiia och Lars Stefansson Håppare då detta tildrogz, men hwilka som warit uthe på platzen det begiärrar han at dess fader Lars Larsson måtte få nämna, eftersom han för sin beswimming skull intet kunde gifwa achtning på dem alla.

Uppå denne berättelssen af Kiäranden nekar Borgaren Lars Nilsson aldeles till at hafwa slagit honom utom elr. inom dören med elr. utan wedträdh, men förmenar at han fått sådan åkomma igenom det han skuffat honom uth igenom dören och sedan kastat dess fötter efter honom öfwer tröskeln, hwar till han blifwit förorsakad af det oliud som han giort honom i dess huus och at han intet fåt giöra rächning i fred med sina giäldenärer.

Till at erhålla närmare uplysning om denne sakz beskaffenhet

Original side 854 b:

blef

Häradz Rätten förorsakad at framkalla dhe förenämde Personer som warit i stugan hoos Lars Nilsson Kohre hwilka sedan dhe för ojäf-achtiga wittnen blifwit förklarade och den wanlige wittnes Eden aflagt hwar för sig i så mätto berättade och först Lars Stefansson Hoppare, at han den 26 hujus om aftonen suttit i berörde bor-garens stuga brede wid Samuel Olsson på en bänck wid spisen och talade sins emillan jemte Lars Kohre som suttit wid bordet om deras löpande räkningar, då i det samma Lars Larsson Simma skall inkommit och begynte tiltala Samuel fordrandes en Renlega af honom, men Samuel Olsson afwiste honom wackert den gången, hwar med som Lars intet gaf sig tilfredz utan begynte mera at bulra med sitt tahl på honom så at Samuel blef nödsakad at begiära fredh, skall Lars Kohre stigit op från bordet och stött honom ut igenom dören, men berättar sig intet sett at han skall slagit honom, icke heller hörde han något buller elr. hwad som skiedde der utan för dören, doch skall borgaren warit en liten stund uthe och som han kommit in stigande förfogade sig witnet på dören, då han förmärckte at nog folck sammaluppit, men som han intet stan-nade utan gåt sin wäg hem åth, skall han intet hört elr. gifwit achtning på hwad som å färde warit, då borgaren förde Lars Larsson Simma ut genom dören, skall han icke heller gifwit achtning om han i samma wefwa tagit något wedträd i handen med sig uhr wrån och mera säger han sig intet hafwa at säya, ingen skall haft något bränwin för händer icke heller kunde han förstå att

Original side 855 a:

Lappen

warit drucken, utan tog afträde.

Samuel Olsson i Ediwuoma berättade uppå sin aflagde Edh at denne saken skall begyntz af en ring som Lars hos honom pantsat för en Carolin, hwilken Simma wille fordra tillbakars, men Samuel intet wille gifwa uth för än han skulle få sitt igen bediandes honom så länge gå bort och låta sig wara i fridh, då Lars swarade nog slipper iag uth, men gif mig först ringen igen, begynnandes der på at tahl honom hårt till, då Samuel med foten skall stött honom ifrån sig, bediandes ytterligare det wille han gå uth, men som han continuerade med sitt en wisa påstående af honom, så at han intet fick afluta sin löpande räkning med borgaren, hwilken likwähl af dem begynt war, skall Lars Nilsson Kohre i förstone wackert sagt honom till at gå uth och lemna dem fred i huset, men Lars Simma swarade iag slipper fuller, då Borgaren alfwarsamt sagt honom till at han skulle knåpa sig uth, men som han intet lydde utan yrkade alt jämt sitt förra påstående, skall han stigit upp ifrån bordet och stöt honom ut igenom dören baklänges lyftandes der på fötterna efter honom öfwer tröskelen, emedlertid skall dören stått yppen, doch såg han intet at borgaren slagit honom med något wedaträd, och ehuruwähl at han dwäldes litet der utan

före, så skall han likwähl intet achtat efter hwad som för händer warit änskiönt dören stått oppe utan emedlertidh suddtit och täncht uppå sina hanteringar så at när han strax der på inkommit, skola dhe fulbordat räkningen och giort honom klar sin emillan, hwar wid Lars Nilsson Kohre åtskillige gånger skall sagt, det wore mycket om iag intet skulle få fridh i mit egit huus, intet bränwin elr. andra starcka drycker förmärckte han

Original side 855 b:

wara till handz
skall och intet heller säya at Lars Simma warit drucken, hwar på detta wittnet afträdde.

Sedan företrädde Jöns Jakobsson Åia anförande uppå den aflagde Eden, at när han war i Borgaren Lars Nilsson Kohres stuga inkommen den 26 hujus om aftonen, så skall der warit alt tyst och wähl, talandes förenämde Edeligen afhörde wittnen tilsammans med Borgaren, och Lars Larsson Simma åter med Samuel Olsson i Ediwuoma, borgaren skall suddtit på bäncken bak om bordet och lutat sig på armbågarne, skolandes ingen haft någon dryckenskap eller wata wahrer för händer, och som Jöns Åia intet träffade någon i denne stugan som han sökte, ty skall han gåt uth till Borgaren Jakob Nystetz stuga och som han der ankommit till dören skall han fått höra et ynkeligit rop och skrii, hielp i Jesu namn iag blir dräpin utan för Lars Nilsson Kohres dörr hwarifrån han strax tillförne war utgången, och som han ofördröieligen kommit dit löpandes finner han unga Lars Larsson Simma der wid yppen ligandes för dören af swimmad som han nys tilförne lemnade efter sig hos Lars Nilsson Kohre frisk och hellbregda, warandes Mun och näsa sönderslagen på honom och hela ansichtet fult med blodh, som han fuller förstodh at han fått af Lars Nilsson Kohre då han skuffade honom igenom dören, men förstod intet om han slagit honom med händerne elr. och med något wedaträd som skall legat nog der utan förr dören, och rätt som Jöns Åia war dit ankommen så skall gla. skickaren Jon Amundsson äfwen

Original side 856 a:

stått wid denne sargade, hwar på som han berättade sig intet mehra hafwa att säya i denne saken, han tog afträde.

Uppå desse wittnens Edeliga betygande tilstodh fuller Lars Nilsson Kohre nu som tilförne at han kastat Lars Larsson Simma ut ifrån sin stuga, men nekade sig at hafwa slagit honom, förmenandes at han fått denne åkomman af Jorden elr. på något sätt stött sig då han skuffade honom uth ifrån sin stuga.

Denne blesserades fader påberopade sig till wittnes dhe perssoner som kunnat warit uthe på platzen och intet långt der ifrån när detta hände såssom Bonden Nils Käck ifrån Monianiska, Henrik Was-

sara ifrån Sondowara och gla. skickaren Jon Amundsson Juncki, hwilka samtelige och blefwo utan Jäf till den wanliga Wittnes Eden admitterade hwarpå dhe särskilt blefwo afhörde, berättandes Jon Amundsson här på at som han den 26 Januarii om aftonen ärnade sig gå till Lars Josefssons Kåta, skall han kommit at see till Borgare stugorne, då han strax blef warse at twänne Karlar handrychtes utanför Lars Nilsson Kohres stugu dörr, och som han war på vägen at löpa dit, såg han i det samma at berörde Lars Kohre slog till en Kahr med et wedaträd som han i handen hade, finnandes wid ankomsten dit at Lars Larsson Simma låg widyppen utanför dören afswimmad, då Borgaren kastandes wedaträdet ifrån sig, som witnet nu upwiste, strax gick in i stugan och lade hakan på dören, men som Jon på anklappande sluppit in hoos berörde Kohre skall han bedt dem komma uth efter som Karlen legat afswimmad, men hwarcken han eller Samuel ifrån Ediwuoma eller Lars Stefan-

Original side 856 b:

sson rörde sig ur fläcken, då Jon Amundsson ropat folket tillsammans, bediandes dem för Jesu namn skull komma at hielpa Karen som bloden begynte at strömma igenom Munn och näsa på honom, då bonden Nils Käck och Henrik Wassara sig först infunno medan Karen ännu låg widyppen, och i det Lars Nilsson Kohre kastade dess ben och fötter som ännu wore inom tröskolen, utom dören, och mera säger han sig intet hafwa at säya utan afträdde.

Bonden Nils Kock säger sig kommit löpandes strax som Jon ropade och fan Lars Simma liggandes för Nils Kohres dör widyppen och at bloden stod igenom näsa och Mun på honom, men huru som detta tilburtz sade han sig intet wetta, hwarpå han gick afsides.

Henrik Wassara anförde uppå dess aflagde Edh at han intet sett då Lars Nilsson Kohre slagit denne Lars Simma men när han uppå Jon Amundssons ropande sig infunnit, såg han at Karlen legat för dören illa medfarin och afswimmad samt näsa och Mun i blod, och mera sade han sig intet hafwa att berätta.

Häradz Rätten blef förorsakad at låta nogare besichtiga Lars Larsson Simmas undfångne sår, befinnandes honom illa wara tillpyntad med upswullit ansichte och näsa, sönderslagen Mun öfwer och under och så mycket man nu kunde ha tilfälle at eftersee för Kindbackarnas swullnad skull förmärcktes twänne tänder aldeles wara losnade fram i munnen och öfra raden, men neder i munnen berättade den sårade at twenne woro aldeles öma. Och änskiönt Lars Simma befan sig wara sålundad medfaren samtychte han doch med sin fader till den af Lars Nilsson Kohre honom nu anbudne förliknin-

Original side 857 a:

gen angående Såramáhlen, som bestod af 5 lispund miöhl, stemmingz penningarne och der hos et halfstop bränwin, hwar med som dhe på

begge sidor betygade sin förnöysamhet, blef följande Rättens utslag dem antydt och företolckat.

Detta påstår fuller Borgaren och Handelssmannen ifrån Torneå stadh Wält. Lars Nilsson Kohre at Lappländaren Lars Larsson Simma under det han kastade honom igenom dören uth, fått blodig och upswullen näsa med sönderslagen Munn öfwer och under och twänne losnade tänder då han den 26 Januar. elr. i går hölt på at afsluta någon räkning i sin stuga med Bonden Samuel Olsson Riska om aftonen, hwarutinnan Simma skall warit honom hinderlig, medelst dess otidiga serskilta måls infordrande af berörde bonde, som doch jämwähl skall en och annan gång utan serdeles wärckan afwist honom ifrån sig, för hwilket Kohre nu för Rätten efter berörde Lappländares påstående honom förnögt med femb lispund miöhl, En Tint brännewin och stämningz penningarnes återställande, förmenandes i så beskaffat sak intet mehra hafwa at swara före; Så lät fuller Rätten i anseende till deras å begge sidor här öfwer betygade nöye angående Sårämålen för denne gången der wid förblifwa, Men som af ransakningen och dhe bibrachte omständigheter med Edeliga wittnens betygande är at inhämta at berörde Lars Larsson Simma utanför Borgarens stugu dörr på Tingz och Marcknadsplatzen blifwit af meranämde Lars Nilsson Kohre sålunda slagen under påstående Ordinarie Ting och Tingzfridh, hwarigenom et stort larm och oroligt wäsende bland Menige Man förorsakat blef, och Rätten pröfwat sådant wara stri-

Original side 857 b:

diget stridande emot alt skick och ärbart wäsende samt Kongl. Maytz. och Riksens utgångne lag och förordningar, Finner Häradz Rätten skiäligt at handelssman Lars Nilsson Kohre för detta dess förfarande på omrörde Lars Simma erlägger 40 mrkr. Smtz. böter för Tingzfridzbrott sig sielfwan och androm till rättelsse och warnagell, Actum Enoteckis Tingställe den 27 Januarii Anno 1731.

12.

Uti den stridige sak som Tolfmannen Anders Persson Jounus instämt hustru Sigrid Henriksdotter, angående skuffande uhr dess stugu och Sårämål på dess hand efter slutit Ting och marcknad förweckne åhr, företrädde parterne betygandes sig i detta målet wara förlikt i så mätto, at hustru Sigrid owägerligen nu strax tilställer honom 7 alr. lerft till dödskiorta och 8 alr. walmar till en tack, hwar med dhe på begge sidor förklarade sig nöjde wara.

Fördenskull och näst det Häradz Rätten wid detta parternas fria och betänckta öfwerenskommande lät beroo, pröfwade de och Rätten för skiäligt at det samma på giord ansökning icke allenast i protocollet låta antechna parterne till framdeles rättelsse och åstundad laga säkerhet, utan och till desto ofelbarare efterfölgd

i förmågo af 1695 års Kongl. processordningz 23 §. med Laga domb stadfästa Enoteckis Tingställe den 28 Januar. 1731.

13.

Det beswärade sig änckan Elin Päiwisdotter öfwer Handelssmannen Henrik Curtelius för det han intet skall tilmät henne rätt wallmar för 3ne Renshudar, hwarföre hon bordt haft 16 1/2 aln, skotlandes han dessutom skuffat henne utom dören sedan han behullit hudar-

Original side 358 a:

ne och kastat walmaret efter henne, hwar emot Curtelius påstod at han redeligen handlat med henne som han igenom wittnen erböd lagligen bewisa, så wähl som det at hon skymfat honom i dess huus idet hon kallat honom en och annan gång röfware, hwar emot hustru Elin äfwen sina wittnen åberopade, så upmättes nu wallmaret och befans at hon fått 16 alr. och 3/4 för berörde hudar.

Och som efter någon reciprocerad stridighet parterne begåfwo sig till förlikning utan at insistera någon vidare action, såframt hustru Elin Päiwisdotter skulle erkiänna sin förseelsse och der hos gifwa till Härrans huus och Tempell 6 dlr. Kmt., då Handelssman Curtelius eftergifwa wille all sin talan i detta målet, hafwandes medynckan med hennes änkestånd och obetänckte enfaldighet, hwar till hustru Elin Päiwisdotter sig begifwa mände på det all olägenhet och widlyftig process i denna saken afböyas kunde; Ty blifwer sådant härigenom i Rättens protocoll antechnat till tiänlig efterrättelsse framdeles, hwarmed parterne togo afträde.

14.

Handelssman Morten Rechard ifrån Torneå stadh påstod af Henrik Nilsson Nicca betalning för 16 dlr. Koppmtz. giäldh som han skall på dess wägnar efter begiäran nu i denne winter uptagit wid Wästersiön, hwar till Nicca samtychte berättandes sig hafwa der på Sait undfåt af dem som Morten nämt för honom, men inga Kilkullar skall han haft med sig, och som Nicca samma Sait skall insatt hos Bonden Nils Nilsson Nifwa, så begiärar han at Borgaren måtte få taga der af sin betalning, förmenandes han at den skall giöra fyllest för ofwanrörde

Original side 358 b:

16 dlr., utom dess tilstår han sig wara skyldig till Morten Rechard 17 dlr. 12 öre Kmt. När han insatte Saiten hos Nifwa skall han sagt honom at den kommer Morten Rechard till Oanseet inga wittnen warit närwarande då sådant skied-

de, och skall icke heller något tahl warit dem emillan om hushyr-
an, så wida dhe länge warit goda wänner och Nicca dess utom skall
låfwat Nifwa at wilja föra honom spanmåhl ifrån landet, yttrandes
sig här widh Handelssman Rechard at han wille betala hushyran som
Niva härföre skiäligen erfordrandes warder.

Här till giorde Nils Nilsson Niwa en sådan inwändning det han
förmenar sig wara berättigad at behålla Saiten efter som Nicca
äfwen skall wara honom skyldig 16 dlr. Kmt., som skall härflyta
af åtskillige persedlar som Nicca tagit af honom; hwar till Nicca
replicerade at han i detta målet intet wore instämd af honom utan
af Handelssman Rechard hwilken tilkommer fisken efter som han på
dess wagnar i Norjet den samma upburit, erbiudandes giärna at
wilja betala Nils Nilsson hwad han kan wara skyldig allenast dhe
måtte sins emillan först en riktig liqvidation och räkning up-
rätta, förmenandes det wara emot all skiähl och billighet at wil-
ja sig tilwälla annars godz som han försäkrat Handelssman Morten
Rechard om allenast för en prätenderad eller inwänd oliqviderad
räkning dem emillan, hwarföre och i anseende der till Rechard
anhåller at få sin Sait om händer som Nicca af dess giäldenärer
wid Wästersiön upburit, eller i widrig handelsse och der han
igenom detta Niwas inkast något i en och annan mätto skulle komma
at lida och expensera, så will han hålla sig till honom

Original side 859 a:

för tid-
spillan och omkåstningar här wid, då Nils Nilsson Nifwa med dess
hustru Sigrid Henriksdotter sig utlåta mände at wilja utlefwerera
Saiten till Rechard med förbehåll at Lagligen instämma gla. Sol-
daten Henrik Nilsson Nicca, för den omrörde giälden som han nu
till en dhel synes wilja bestrida.

Fördenskull och i betrachtande af sådant alt pröfwar Rätten
skiäligt at Handelssman Morten Rechard får lyfta den hos Nils
Nilsson Nifwa af Henrik Nilsson insatte fisken som han påstår sig
hafwa upburit wid Wästersiön efter ordres af dess giäldnärer och
Nils Nilsson Niwa slute sine stridiga räkningar med oftaberörde
Nicca hwilket måhl nu intet blifwit instämt, såframt han eljest
intet kan förmå Rechard at på dess wagnar sig betala hwad han kan
hafwa at fordra af honom hwar med parterne för denne gången blef-
wo åtskilde.

15.

Sist blef upbördzlängden upropat och ransakat Man ifr. Man och så
wida den befans efter den inlefwererade Specificationen riktig;
ty blef den och af Häradz Rätten Verificerader.

Här på undfingo Tolfmännen deras tilständiga anpart för näst-
ledne års Sakören undantagandes dem som i åhr blifwit antagne,

som till framdeles efter rättelsse här medelst i Rättens protocoll influtit warder Actum ut Supra.

På Häradz Rättens Wägnar

Carl Sadelin